

Νεανικά Ἀγκυροβολήματα

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΙΕΡΑΠΥΤΝΗΣ ΚΑΙ ΣΗΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ
ΤΕΥΧΟΣ 29ο ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2005

Τὰ δῶρα στή Φάτνη τῆς Βηθλεέμ

«Οἱ ἐκ Περσίδος Μάγοι, ἐν Βηθλεέμ τεχθέντι, δῶρα Χριστῷ προσήγαγον·
νῦν δέ οἱ Ἄθλοφόροι, ὡς σμύρναν τά αἵματα, χρυσόν δέ τήν πίστιν,
ὡς λίβανον τά πνεύματα, θυσίαν προεόρτιον, τῷ τεχθέντι προσήνεγκαν».
(ἀ΄ ῥῶδή τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων Δέκα ἐκ Κρήτης Μαρτύρων).

«Μάγοι ἐκ Περσίδος, χρυσόν καί λίβανον καί σμύρναν, τῷ Βασιλεῖ προσάξατε...»¹.

Τίς ἡμέρες αὐτές, ὅλες οἱ πόλεις, ὅλα τά χωριά στολίζονται, προετοιμάζονται, «βάζουν τά γιορτινά τους». Οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων καί τῶν χωριῶν, οἱ ἄνθρωποι, μικροί, μεγάλοι, νέοι, καί μεγαλύτεροι, ὅλοι, τρέχουν, τρέχουν νά προλάβουν, νά προετοιμαστοῦν, νά ἐτοιμάσουν. Νά ᾽ναι ὅλα ἔτοιμα τίς γιορτινές ἡμέρες. Καθαρά σπίτια, στολισμένα, ἀσπρισμένα, φαγητά κάθε λογῆς, γλυκά, ποτά, λιχουδιές, ἐδέσματα.

Τρέχουν ν' ἀνταπεξέλθουν σίς ὑποχρε-

ώσεις πρὸς τοὺς ἄλλους, ν' ἀγοράσουν δῶρα, κουτιά σέ πολύχρωμα περιτυλίγματα,

κορδέλες ἐντυπωσιακές μέ φιόγκους καί γυαλιστερά αὐτοκόλλητα, πακέτα μικρά, μεγάλα, ὅλα δῶρα γιά τοὺς συγγενεῖς, τοὺς φίλους, τοὺς γνωστούς, τοὺς

συναδέλφους, τοὺς οἰκείους, τοὺς ἀνθρώπους πού ἀγαπᾶμε, τοὺς ἀνθρώπους πού τοὺς ἔχουμε ὑποχρέωση, πού νιώθουμε ἢ δέ νιώθουμε-ἀλλά πρέπει νά κάνουμε δῶρο.

Τά καταστήματα ἔτοιμα στολισμένα προετοιμασμένα, γιορτινά, ἔτοιμα νά ἀνταποκριθοῦν στήν καταναλωτική ἀνά-

γκη, στήν κάθε ἐπιθυμία τοῦ καταναλωτῆ.

Οἱ ἐπιγραφές τους φωτεινές, ἔντονες, διαφημίζουν τά προϊόντα τους καί καλοῦν τόν πελάτη νά τά ἀγοράσει.

Δῶρα, εἶδη δώρων, δωροέκθεση, δωροεπιλογές, δωροκίνηση, εἶναι κάποιες ἀπ' τῆς ὀνομασίες πού δηλώνουν τήν καταναλωτική μανία τῆς σημερινῆς πραγματικότητας.

Ἐλόκληρος οἰκονομικός καί ἐμπορικός σχεδιασμός. Ἀτομικές δόσεις, εὐκολίες, προσφορές, μέχρι καί οἱ τράπεζες ἔχουν λόγο στήν ὅλη «ἐπιχείρηση». Δωροδάνεια, ἔορτοδάνεια, εὐνοϊκοί ὅροι, δωροεπιταγές, χαμηλά ἐπιτόκια, εἶναι λέξεις πού θά ἀκουστοῦν στά αὐτιά μας πολλές φορές τῆς μέρες αὐτές.

Ὅμως τί εἶναι οὐσιαστικά τό δῶρο; Μιά συνήθεια; Ἐνα ἔθιμο τῶν ἡμερῶν πού διανύουμε; Μιά ἀνάγκη; Μιά καλοσημμένη ἐμπορική-οἰκονομική ἐπιχείρηση, ἢ κάτι ἄλλο;

Δῶρο, ἀπό τό ρῆμα δωρίζω=δίνω δῶρο, χαρίζω. Εἶναι τό προσφερόμενο χωρίς ἀντάλλαγμα, τό χάρισμα. Ὅτιδήποτε δίνεται ἐκούσια χωρίς τήν ἀπαίτηση ἀνταλλάγματος. Γι' αὐτό καί οἱ λαϊκοί ὅροι «μπουναμαῖς», «πεσκέσι». Ἄλλωστε ἡ συνήθεια τοῦ παπποῦ καί τῆς γιαγιάς πρὸς τά ἐγγόνια, ἡ «καλή χέρα» φανερώνει ξεκάθαρα τά κίνητρα καί τή διάθεση τοῦ ἀνθρώπου πού «δωρίζει».

Εἶναι λοιπόν αὐτό πού δίδει κάποιος χωρίς νά περιμένει ἀντίστοιχη ἀνταπόκριση ἀπό τόν ἄλλο. Εἶναι ἡ κίνηση, πού δείχνει τήν ἐκτίμηση στό πρόσωπο τοῦ ἄλλου, τοῦ συνανθρώπου, τό περίσσευμα τῆς ἀγάπης πού ὀδηγεῖ στό νά δωρίσου-

με, νά χαρίσουμε κάτι, ὡς δεῖγμα τῆς ἀγάπης, τοῦ σεβασμοῦ καί τῆς ἐκτίμησης πού τρέφουμε γιά κάποιον, ἢ ἔνδειξη φιλίας, εὐνοίας, ἢ τιμῆς πρὸς τόν ἄλλο.

Χάρισμα τό δῶρο. Προσφερόμενο χωρίς ἀπαίτηση ἀνταλλάγματος κι αὐτό προϋποθέτει ἄνθρωπο χωρίς συμφέρον, ἕναν ἄνθρωπο ἀνιδιοτελή, ἕναν ἄνθρωπο πού ξέρει νά δίνει χωρίς νά παίρνει, ἕναν ἄνθρωπο ἐλεύθερο καί ἕναν ἄνθρωπο πού ζεῖ σέ κοινωνία ἀγάπης μέ τό συνάνθρωπό του, πού χαίρεται στή χαρά τοῦ ἄλλου καί λυπᾶται στή λύπη του, ἕναν ἄνθρωπο πού στήν καθημερινότητά του, βιώνει τήν ἀγάπη στή σωστή της βάση, κατά τό «ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει»² τοῦ Ἀπ. Παύλου.

Γιά νά φτάσει ὁ ἄνθρωπος σ' αὐτό τό επίπεδο τῆς ἐπικοινωνίας, τῆς κοινωνίας μέ τό συνάνθρωπό του καί μέσα ἀπό ἑκεῖ νά ζήσει τήν κοινωνία μέ τό Θεό, χρειάζεται θυσίες. Χρειάζεται νά καταργήσει τό «ἐγώ» του, τά πάθη του, τῆς ἀδυναμίας του, τῆς ἔχθρας, τά μίση του, καί στή θέση τους νά βάλει τό «ἐμεῖς», τήν προσφορά πρὸς τόν συνάνθρωπο, τόν συγγενή, τόν γονιό, τόν ἀδελφό, τόν φίλο, τόν συμμαθητή, τόν γείτονα, τόν συνάδελφο, τόν ξένο, τόν καθένα πού ἔρχεται σέ ἐπικοινωνία στήν καθημερινότητά του καί ὅ,τι αὐτή ἡ διακονία συνεπάγεται.

Δύσκολη ὑπόθεση, δύσκολη διαδικασία. Δύσκολο νά κάνεις θυσίες. Παράλληλα ὅμως διαδικασία πού σοῦ ἀνοίγει τοὺς ὀρίζοντες, σέ κάνει νά πετᾶς, νά ζεῖς ἐλεύθερα, νά κινεῖσαι σέ ἐπίπεδα διαφορετικά, νά μπορεῖς νά χαρίζεις καί ἄς μή σοῦ χαρίζουν καί αὐτό νά μή σέ ἐνοχλεῖ. Νά μπορεῖς πραγματι-

κά νά δωρίζεις.

«Μάγοι ἐκ Περσίδος, χρυσόν καί λίβανον καί σμύρναν, τῷ Βασιλεῖ προσάξατε...»³.

Γιορτάζουμε καί φέτος τά Χριστούγεννα, τή Γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Δῶρο γιά τόν ἄνθρωπο. Δῶρο γιά τή σωτηρία του, δῶρο γιά νά μπορέσει ξανά ὁ ἄνθρωπος νά φτάσει στή θέωση, νά ἐκπληρώσει τό σκοπό του, νά φτάσει στό «καθ' ὁμοίωσιν».

Τό δῶρο αὐτό τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο, ἡ ἐκπλήρωση τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, δέ θά μπορούσε νά γινόταν ἔξω ἀπό τό πλαίσιο τῆς θυσίας. Ἐπί τῆς μιᾶς ἡ χαρά γιατί γεννιέται ὁ Χριστός, καί ἀπό τήν ἄλλη ἡ λύπη γιατί ὁ Χριστός πού σήμερα γεννιέται, θά θυσιαστεῖ στό Σταυρό γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Τό σχῆμα αὐτό τῆς χαρᾶς καί τῆς λύπης μαζί, παρουσιάζονται ἔντονα στήν περιγραφή τῆς ἑορτῆς. Οἱ ἐκκλησιαστικοί ὕμνοι τῆς ἡμέρας, τά δημοτικά τραγούδια, τά κάλαντα, φανερόνουν αὐτή τήν ἀντίθεση, τή χαρά τῆς Γέννησης τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου, συγχρόνως μέ τή λύπη γιά τή Σταυρική Θυσία Του. Ἀκοῦμε στά χριστουγεννιάτικα κάλαντα τοῦ Πόντου γιά

παράδειγμα:

«Χριστός γεννέθεν, χαράν σόν κόσμον
Ἄ καλόν παιδίον ὀψές γεννέθεν
Ἐκαβάλεψεν χρυσόν πουλάριν
Ἐρπαξαν ἀτόν οἱ χίλιοι Ἑβραῖοι
Χίλιοι Ἑβραῖοι καί μύριοι Ἑβραῖοι.»

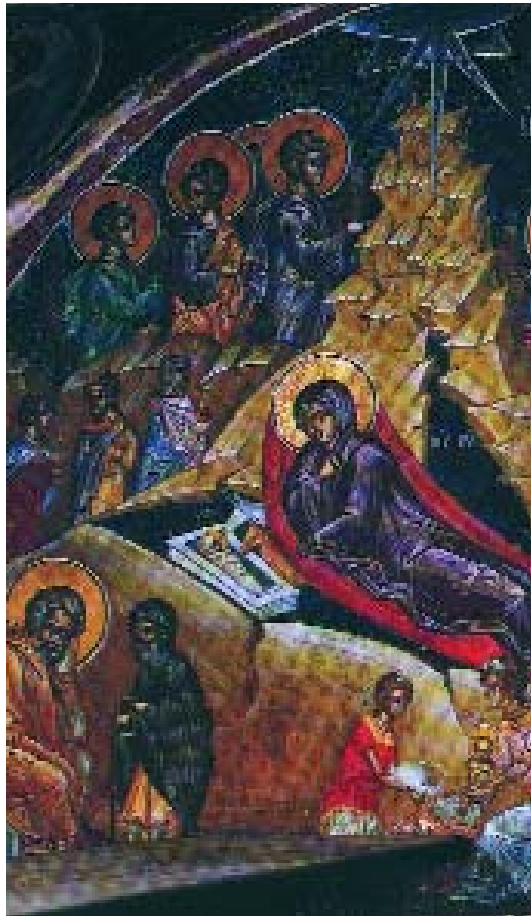
Καί ἡ εἰκόνα ὅμως τῆς Γέννησης τοῦ Χριστοῦ φανερόνουν ἑκατάρα τό συνδυασμό αὐτό τῆς χαρᾶς καί τῆς λύπης, τῆς θυσίας καί τῆς δωρεᾶς. Τό συνδυασμό τοῦ Δώρου πού ἔκανε ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο καί τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ γι' αὐτό τό Δῶρο.

Ἄς ξεκινήσουμε ἀπό τό νεογέννητο Χριστό. Βρίσκεται στό κέντρο τῆς εἰκόνας μόνος του σχεδόν, μέσα στή φάτνη ἡ ὁποία μᾶς θυμίζει περισσότερο νεκρική λάρνακα, πέτρινο φέρετρο, παρά ἕνα ζεστό καί ἄνετο χῶρο

ἑνός νεογέννητου.

Τό βρέφος Ἰησοῦς, εἶναι τυλιγμένο μέ σπάργανα πού μοιάζουν μέ τά σάβανα πού τύλιγαν τότε οἱ Ἑβραῖοι τούς νεκρούς τους.

Τά παραπάνω δείχνουν ὅτι τό μικρό βρέφος πού τώρα γεννιέται, δῶρο γιά τόν ἄνθρωπο, θά θυσιαστεῖ μετά ἀπό λίγο γιά τή σωτηρία τοῦ πρώτου. Γίνεται θυσία τῆς θεότητος, γιά χάρι τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ μορφή τῆς Παναγίας-μητέρας, πρόσωπο μέ ρόλο πρωταγωνιστικό στό σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Χαίρεται ὡς μάνα πού γέννησε τό παιδί της, μά παράλληλα λυπᾶται, γιατί ξέρεи πῶς τό παιδί της θά θυσιασεῖ. Ἡ στάση της ἐμφανής. Ἐλαφρῶς γυρισμένη ὄχι πρός τό βρέφος, ἀλλά σέ ἀντίθετη κατεύθυνση, συλλογίζεται καί θυσιάζει τό μητρικό ἔνστικτο, τή μητρική ἀγάπη, γιά χάρη τῆς θυσίας τοῦ Θεοῦ. Ἄλλες φορές θά τή δοῦμε πάλι στήν εἰκόνα τῆς Γέννησης νά βρίσκεται γονατιστή σέ στάση προσευχῆς καί ἱκεσίας δίπλα στό Χριστό.

Οἱ τρεῖς μάγοι Βαλτάσαρ, Γασπάρ καί Μελχιόρ, φτάνουν στό Χριστό φέρνοντας μαζί τους δῶρα. Ὅπως λέει καί ὁ μελωδός «*Μάγοι ἐκ Περσίδος, χρυσόν καί λίβανον καί σμύρναν, τῷ Βασιλεῖ προσάζατε...*»⁴.

Θυσιάζουν οἱ τρεῖς αὐτοί ἄνθρωποι χρόνο, κόπο, χρῆμα, βάζουν τούς ἑαυτούς τους σέ μεγάλη ταλαιπωρία, σέ ταξίδι πού διήρκεσε ἴσως καί μῆνες, γιά νά φέρουν τά δῶρα στό Χριστό.

Χρυσό, λιβάνι καί σμύρνα, σύμβολα τῆς Βασιλείας, τῆς Θεότητος καί τῆς Θυσίας τοῦ Χριστοῦ ὑπέρ τῶν ἀνθρώπων. «*Τούς θησαυρούς αὐτῶν προθύμως ἀνοίξαντες, δῶρα τίμια προσέφερον δόκιμον χρυσόν, ὡς Βασιλεῖ τῶν αἰώνων καί λίβανον, ὡς Θεῷ τῶν ὄλων, ὡς τριημέρω δέ νεκρῷ σμύρναν τῷ ἀθανάτῳ...*»⁵.

Μάγοι λοιπόν ὑπό λαμπροῦ ἀστέρος ἐλκόμενοι, ἔφθασαν στή Βηθλεέμ δῶρα προσφέροντες ἔγκριτα, χρυσόν καί λίβα-

νον καί σμύρναν καί πεσόντες προσεκύνησαν.

Ἡ θυσία ἐπιβραβεύεται μέ τήν ἐκπλήρωση τῆς προσπάθειας τους. Φτάνουν στό στόχο τους, ἐκπληρώνουν τό ταξίδι τους καί τό σκοπό τους καί προσκυνοῦν τόν Ἰησοῦ Χριστό.

Σύμβολο ἀνθρώπων κάθε ἡλικίας καί κάθε ἐθνικότητας, οἱ Μάγοι, ἀνταποκρίνονται στό κάλεσμα τοῦ Θεοῦ καί ἐκπληρώνουν τό σκοπό τους. Εἶναι οἱ ἄνθρωποι οἱ δεκτικοί στήν κλήση τοῦ Θεοῦ, οἱ ἄνθρωποι πού ἀναζητοῦν τήν ἀλήθεια καί καταφέρνουν νά τήν κατακτήσουν.

Ὁ Χριστός δέχεται τά δῶρα, ἀναγνωρίζει τήν ἀνιδιοτελή θυσία καί ἀνταποδίδει. Τά ἐπιστρέφει στόν ἄνθρωπο μέ τή συμμετοχή Του.

Τή μετοχή τοῦ Σαρκωμένου Λόγου τοῦ Θεοῦ στό σχέδιο τῆς Θείας Οἰκονομίας, στό σχέδιο γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Μέ τήν ἐκούσια Θυσία Του πάνω στο Σταυρό καί τήν τελική καί ὀριστική νίκη ἐπί τοῦ θανάτου διά τῆς Ἀναστάσεως.

Τά φεινά Χριστούγεννα νά ἔναι γιά ὅλους μας πιό κοντά στό πνεῦμα τῆς θυσίας καί τῆς προσφορᾶς, ὅπως ἀκριβῶς τά δῶρα τῶν Μάγων, ὅπως ἀκριβῶς ὁ ἴδιος ὁ Χριστός στή Θυσία Του γιά χάρη ὄλων μας.

Σταῦρος Μαζωνάκης

1. Δοξαστικό Ἀποστίχων 24ης Δεκ., *Μηναῖον*, ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας.

2. Α΄ Κορ., 13,8.

3. Δοξαστικό Ἀποστίχων 24ης Δεκ.,

Τό δωρο τοῦ κύρ Φώτη

Μικρή ἡ πόλη τῆς Κ..., ἀλλά ἀρκετά πυκνοκατοικημένη. Τίς ἡμέρες αὐτές τίς γιορτινές, ἔχει μιά λάμψη ἐξωτερική, μιά πολυχρωμία, ὅπως κάθε πόλη ἄλλωστε. Στολισμένοι δρόμοι, στολισμένα σπίτια, δέντρα πολύχρωμα. Παντοῦ λαμπάκια, ἀστεράκια, φωτάκια, ἀναβοσβήνουνε, ἄνθρωποι πηγαίνουν, ἔρχονται.

Ἄλλοι κρατᾶνε τσάντες, ἄλλοι χαζεύουν σίς βιτρίνες κι ἄς βλέπουν μόνο μηνύματα προσφορῶν χωρίς νά καταλαβαίνουν κι οἱ ἴδιοι τί βλέπουν.

Σ' αὐτή τή μικρή πόλη, μ' αὐτή τήν ἐξωτερική λάμψη ζοῦσε κι ὁ κύρ Φώτης, τσαγκάρης στό ἐπάγγελμα. Ἐφτιαχνε, ἐπισκεύαζε παπούτσια καί μέ τά λεφτά πού ἔβγαζε συντηροῦσε τήν οἰκογένειά του. Στό κέντρο τῆς πόλης τό μαγαζί του ἀποτελοῦσε σημεῖο συνάντησης γιά πολλούς. Ἄνοιχτή καρδιά ὁ κύρ Φώτης, ὅλοι τόν ἀγαποῦσανε καί κανεῖς δέν ἀψηφοῦσε τή γνώμη του.

-Χρόνια πολλά κύρ Φώτη. Πῶς πάει;

-Καλά, δόξα τῷ Θεῷ. Κίνηση πολλή.

-Πῶς σοῦ φαίνεται ἡ πόλη μας;

ἽΟμόρφηνε καθόλου;

Ναί, ἀφοῦ σκέφτομαι νά τῆς ἀλλάξουμε ὄνομα καί νά τήν ὀνομάσουμε λαμπηδόνα ἢ πολύφωτη. Γιά μιά λάμψη προσπαθοῦμε ὅλοι.

ἽΟ κύρ Φώτης γιά ἄλλη λάμψη μιλοῦσε. Γιά τό φῶς πού ἔχει ὁ ἄνθρωπος μέσα του, τή λάμψη τή βαθιά, ἀρκεῖ

νά εἶναι καθαρός γιά νά φαίνεται. Αὐτή ἦταν ἡ ἰδεολογία του. ἽΗ γυναίκα του βέβαια ἡ κυρά ἽΑρτεμισία δυσκολευότανε νά καταλάβει. Κόντευε νά μὴν φαίνονται οἱ τοῖχοι τοῦ σπιτιοῦ τους πιά ἀπό τά φωτάκια καί θά ἦτανε εὐχαριστημένη νά ἔβαζε καί στή σκεπή ἕνα φωτισμένο ἀστέρι. Λόγω τῶν ἐορτῶν δικαιολογίτανε.

Μέρες ἐορτῶν, φωτεινές, ἡμέρες λοι-

πόν γιά ὅλους. Οἱ μέρες πού ξεκινᾶνε οἱ ἀγῶνες δῶρων ἀλλά καί πού κλιμακώνονται οἱ διαφωνίες καί οἱ συγκρούσεις τοῦ κύρ Φώτη μέ τήν κυρά ἽΑρτεμισία.

-Φέτος, τοῦ ἔλεγε καί φώναζε ἡ κυρά ἽΑρτεμισία, θά πᾶμε στήν τράπεζα νά

πάρουμε έορτοδάνειο. Έχει πολύ χαμηλό έπιτόκιο. Νά βγάλουμε τίς ύποχρεώσεις μας, νά κάνουμε όλα τά δώρα μας. Μά καί ό Θεός τό θέλει νά ευχαριστοϋμε τούς ανθρώπους.

Κάπως διαφορετικά ήτανε τά πράγματα γιά τόν κύρ Φώτη. Γι' αυτόν αυτές τίς μέρες γεννιέται ή αγάπη, αυτό γιορτάζουμε καί γιά τή χαρά αυτή κάνουμε δώρο στους συνανθρώπους μας. ΈΗ αγάπη παίρνει πρόσωπο καί έρχεται νά μās αντικρίσει πρόσωπο μέ πρόσωπο, μέσα μας, βαθιά μας.

-Μά Άρτεμισία μου, τόλμησε νά ψελλίσει, τά δώρα δέν εκτιμούνται μέ τήν αξία τους τή χρηματική. Έχουν άλλη αξία, είναι προσωπικά και εκφράζουν ένα κομμάτι από τόν έαυτό μας. Άξία έχει ή κίνηση, ή θύμηση, ή προσφορά. Βέβαια κοστίζουν, δέ λέω, αλλά δέ χρειάζεται νά δανειστοϋμε γιά νά κάνουμε τούς άλλους νά χαροϋν. Δέν είναι αυτός ό σκοπός.

-Δέν καταλαβαίνεις, όλο θεωρίες και άερολογίες είσαι έσύ. Γι' αυτό καί τό μαγαζί σου είναι γεμάτο σαβούρες. Όλα γιά πέταμα είναι, τίποτα χρήσιμο, πρακτικό.

Ό κύρ Φώτης σιωπηλός πιά τράβηξε γιά τό μαγαζί του συλλογιζόμενος τό

διάλογο πού είχε μέ τή γυναίκα του. Πώς μπορούσε νά τής δώσει νά καταλάβει τό «κρυφό» φώς πού είχαν όλα αυτά τ' άχρηστα -πού έλεγε αυτή- στό μαγαζί του. Τό караβάκι πού κρεμότανε πάνω από τό γραφεϊο του φτιαγμένο μέ καρυδότσουφλο καί μπετονιά γιά κάποιους έχει όμορφιά, γιά αυτόν όμως έχει καί φώς, έχει αξία πού δέν εξαργυρώνεται. Είναι ή θύμηση, ή παρουσία, ή προσφορά τοϋ φίλου του.

ΈΗ θυσία τοϋ χρόνου γιά νά τό δημιουργήσει, ό κόπος του. Έτσι τό μαγαζί τοϋ κύρ Φώτη έχει τόσο φώς, γιατί τά περισσότερα πράγματα εκεί είναι φωτεινά, λάμπουν καί χωρίς νά έχουν φωτάκια πού αναβοσβήνουν. Είναι φωτεινά γιατί είναι δώρα χαρισμένα μέ αγάπη.

Αυτό είναι τό δώρο, συλλογίζεται. ΈΗ θυσία, μικρή ή μεγάλη, ή προσφορά πού κάνεις στόν άλλο γιά νά δηλώσεις τήν αγάπη, τήν εκτίμηση καί τό σεβασμό σου. Κρίμα πού χρειάζεται ένα δάνειο και τόσα έξοδα γιά νά χαρεί και δέ βρίσκει τή χαρά στ' άπλά πράγματα. Μήπως νά πάω μιά βόλτα μέχρι τήν τράπεζα; Αυτό θά είναι ίκανοποιητικό δώρο γι' αυτήν;

Εϋάννα Κεφαλογιάννη

Ἄνθος τοῦ Γιαλοῦ

«... Ὁ Κόκοϊας, ἤρχισε τότε νά διηγῆται: -Ἀκοῦστε νά σᾶς πῶ, παιδιά. Ἐγώ πού μέ βλέπετε, ἔφτασα τή γριά-Κοεράνω τοῦ Ραγιᾶ, τήν μαννού αὐτῆς τῆς Βάσως τῆς γειτόνισσας, καθώς καί τή μάννα τῆς Γκαβαλογίνας, ἀκόμα κι ἄλλες γριές. Μοῦ εἶχαν διηγηθῆ πολλά πρωτινά, παλαιικά πράματα, καθώς κι αὐτό πού θά σᾶς πῶ τώρα:

»Βλέπετε αὐτό τό χάλασμα, τό Καλύβι τῆς Λουλούδως, πού λένε πώς εἶναι στοιχειωμένο; Ἐδῶ τόν παλαιόν καιρό ἑκατοικοῦσε μιά κόρη, ἡ Λουλούδω, ὅπου τήν εἶχαν ὀνοματίσει γιά τήν ἔμορφιά της, -ἔλαμπε ὁ ἥλιος, ἔλαμπε κι αὐτή- μαζί μέ τόν πατέρα της τόν γέρο-Θεριά (ἑλληνικά τόν ἔλεγαν Θηρέα), ὅπου ἐκυνηγοῦσε ὄλους τούς Δράκους καί τά Στοιχειά, μέ τήν ἀσημένια σαγίτα καί μέ φαρμακωμένα βέλη. Ἐνα Βασιλόπουλο ἀπό τά ξένα τήν ἀγάπησε τήν ὁμορφη Λουλούδω. Τῆς ἔδωκε τό δαχτυλίδι του, κ' ἐκίνησε νά πάη στό σεφέρι καί τῆς ἔταξε μέ ὄρκον ὅτι, ἅμα νικήση τούς βαρβάρους, τήν ἡμέρα πού θά γεννηθῆ ὁ Χριστός, θά ἔρθη νά τήν στεφανωθῆ.

»Ἐπῆγε τό Βασιλόπουλο. Ἔμεινεν ἡ Λουλούδω, ρίχνοντας τά δάκρυά της στό κῦμα, στόν ἀέρα στέλνοντας τούς ἀναστεναγμούς της, καί τήν προσευχή στά οὐράνια, νά βγῆ νικητής τό Βασιλόπουλο, νά ἔρθη ἡ μέρα πού θά γεννηθῆ ὁ Χριστός, νά γυρίσῃ ὁ σασιτικός της νά τήν στεφανωθῆ.

»Ἐφτασε ἡ μέρα πού ὁ Χριστός

γεννᾶται. Ἡ Παναγία μέ ἀστραφερό πρόσωπο, χωρίς πόνο, χωρίς βοήθεια, γέννησε τό Βρέφος μέσ στή Σπηλιά, τό ἐσήκωσε, τό ἐσπαργάνωσε μέ χαρά, καί τό ἔβαλε στό παχνί, γιά νά τό κοιμίση. Ἐνα βοϊδάκι κ' ἔνα γαϊδουράκι ἐσίμωσαν τά χνῶτα τους στό παχνί κ' ἐφυσοῦσαν μαλακά νά ζεστάνουν τό θεῖο Βρέφος. Νά, τώρα θά' ρθῆ τό Βασιλόπουλο, νά πάρῃ τήν Λουλούδω!

» Ἦρθαν οἱ βοσκοί, δύο γέροι μέ μακριά ἄσπρα μαλλιά, μέ τίς μαγκοῦρες τους, ἔνα βοσκοπούλο μέ τή φλογέρα του, θαμπωμένοι, ζαφνιασμένοι, κ' ἔπεσαν κ' ἐπροσκύνησαν τό θεῖο Βρέφος. Εἶχαν ἰδεῖ τόν Ἄγγελον ἀστραπόμορφον, μέ χρυσογάλανα λευκά φτερά, εἶχαν ἀκούσει τ' ἀγγελούδια πού ἔψαλλαν: Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ! Ἔμειναν γονατιστοί, μ' ἐκστατικά μάτια, κάτω ἀπό τό παχνί, πολλήν ὥρα, κ' ἐλάτρευαν ἀχόρταγα τό θάμα τό οὐράνιο. Νά! τώρα θά' ρθῆ τό Βασιλόπουλο, νά πάρῃ τήν Λουλούδω! Ἐφτασαν κ' οἱ τρεῖς Μάγοι, καβάλα στίς καμήλες τους. Εἶχαν χρυσές μίτρες στό κεφάλι, κ' ἐφοροῦσαν μακριές γοῦνες μέ πορφύρα κατακόκκινη. Καί τ' ἀστεράκι, ἔνα λαμπρό ἀστέρι, ἐχαμήλωσε κ' ἐκάθισε στή σκέπη τῆς Σπηλιάς, κι ἔλαμπε μέ γλυκό οὐράνιο φῶς, πού παραμέριζε τῆς νύχτας τό σκοτάδι. Οἱ τρεῖς βασιλικοί γέροι ξεπέζεψαν ἀπ' τίς καμήλες τους, ἐμπῆκαν στό Σπήλαιο, κ' ἔπεσαν κ' ἐπροσκύνησαν τό Παιδί. Ἄνοιξαν τά πλοῦσια τά δισάκκια τους, κ' ἐπρόσφε-

ραν δῶρα: χρυσόν καί λίβανον καί σμύρναν.

»-Νά! τώρα θά ᾿ρθῆ τό Βασιλόπουλο, νά πάρη τή Λουλούδω!

»Πέρασαν τά Χριστούγεννα, τελειώθηκε τό μυστήριο, ἔγινε ἡ σωτηρία, καί τό Βασιλόπουλο δέν ἤρθε νά πάρη τήν Λουλούδω! Οἱ βάρβαροι εἶχαν πάρει σκλάβο τό Βασιλόπουλο. Τό φουσατό του εἶχε νικήσει στήν ἀρχή, τά φλάμπουρά του εἶχαν κυριέψει μέ ἀλαλαγμό τά κάστρα τῶν βαρβάρων. Τό Βασιλόπουλο εἶχε χυμήξει μέ ἀκράτητην ὄρμη, ἀπάνω στό μούστωμα καί στή μέθη τῆς νίκης. Οἱ Βάρβαροι μέ δόλο τόν εἶχαν αἰχμαλωτίσει!

»Τά δάκρυα τῆς κόρης ἐπίκραναν τό κύμα τ' ἄρμυρό, οἱ ἀναστεναγμοί της ἐδιαλύθηκαν στόν ἀέρα, κ' ἡ προσευχή της ἔπεσε πίσω στή γῆ, χωρίς νά φθάσῃ στό θρόνο τοῦ Μεγαλοδύναμου. Ἐνα λουλουδάκι ἀόρατο, μοσχομυρισμένο,

φύτρωσε ἀνάμεσα στούς δύο αὐτοῦς βράχους, ὅπου τό λέν ᾿Ανθος τοῦ Γιαλοῦ, ἀλλά μάτι δέν τό βλέπει. Καί τό Βασιλόπουλο, πού ἔχει πέσει στά χέρια τῶν βαρβάρων, ἐπαρακάλεσε νά γίνῃ Σπίθα, φωτιά τοῦ πελάγου, γιά νά φτάσῃ ἐγκαίρως, ὡς τήν ἡμέρα πού γεννᾶται ὁ Χριστός, νά φυλάξῃ τόν ὄρκο του, πού εἶχε δώσει στή Λουλούδω.

»Μερικοί λένε, πώς τό ᾿Ανθος τοῦ Γιαλοῦ ἔγινεν ἀνθός, ἀφρός τοῦ κύματος. Κ' ἡ Σπίθα ἐκείνη, ἡ φωτιά τοῦ πελάγου πού εἶδες, Μάνο, εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ Βασιλόπουλου, πού ἔλυωσε, σβήσθηκε στά σίδερα τῆς σκλαβιάς, καί κανεῖς δέν τήν βλέπει πιά, παρά μόνον ὅσοι ἦταν καθαροί τόν παλαιόν καιρόν, καί οἱ ἐλαφροῖσκιωτοι στά χρόνια μας». (Ἀπό τά ᾿Απαντα τοῦ ᾿Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη, ἐκδ. Δόμος, Γ' τόμος, σσ.154-156).